

Téma, které si diplomantka zvolila pro svou práci, je záslužné minimálně ze dvou důvodů. Za prvé, instrumentální virtuozita 19. století patří z hlediska hudební historiografie stále ještě k poměrně málo frekventovaným a nedoceneným tématům zkoumání – dozajista i proto, že přístup k ní je komplikovaný a možný pouze zprostředkovaně (skrže dobové písemné a obrazové prameny nebo dochované skladby komponujících virtuozů), ale také proto, že se z hlediska hudebního nazírání netěšila zvláštní umělecké prestiži. Za druhé, Alexander Dreyschock (1818–1869), narozený v Žákách u Čáslavi, byl hudebníkem německé národnosti, strávil velkou část svého tvůrčího života v cizině a byl proto zatím jen okrajově zmiňován a reflektován v pracích o dějinách hudby 19. století, psaných z pohledu „ideje české národní hudby“.

Rozvržení předložené práce je na první pohled účelné a postupuje rámcově od obecných úvah ke konkrétním a speciálním otázkám. První kapitola se zabývá pojmy „virtuos“ a „virtuozita“, a to nejprve z hlediska etymologie obou pojmů a poté z hlediska dobového nazírání v 18. – 20. století. Druhá kapitola se zabývá zejména atributy instrumentální virtuozity, sociálními podmínkami existence virtuozů v 19. století a jejich vztahu k publiku; zvláštní pozornost je v této souvislosti věnována úloze dobového tisku. Třetí kapitola se soustřeďuje na osobnost Alexandra Dreyschocka. Shrnuje a vyhodnocuje dosavadní stav bádání a podává biografické informace, jež se týkají umělcova mládí, studia v Praze u Václava Jana Tomáška, jeho koncertní kariéry i vztahů k pražským hudebníkům a pražskému hudebnímu prostředí. Čtvrtá kapitola se pak snaží aspoň na vybraných ukázkách přiblížit a zhodnotit Dreyschockovo dílo skladatelské.

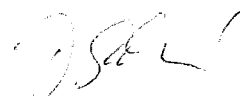
Naznačený záměr se ovšem autorce podle mého soudu nepodařilo splnit beze zbytku, zejména v oněch z hlediska tématu stěžejních kapitolách 3. a 4. V biografické části (kap. 3.) zcela chybí oddíl o Dreyschockově působení v Petrohradu. Lze si jistě domyslet, že je to způsobeno nedostatkem resp. nedostupností pramenů; v textu práce by však bylo třeba na tuto okolnost poukázat a výslovně ji zmínit. V úvahu by přicházelo i zařazení krátké biografie, zahrnující i ono poslední období umělcova života a podané například i formou tabulky. V kapitole 4., věnované Dreyschockovým klavírním skladbám, shledávám určitý nepoměr nebo spíše nevyváženost mezi přístupem k oběma pojednávaným dílům. Zatímco analýza klavírní sonáty d moll se pokouší – aspoň v náznaku – reflektovat problém zapojení

nástrojové virtuozy do převzatého tradičního formového modelu, převládá v analýze skladby *L'Absence* spíše popisný přístup a zaměření na vnější formový rozvrh. Velmi cennou součástí předložené práce je naopak seznam skladeb Alexandra Dreyschocka, zařazený v příloze na s. I – XI a obsahující kromě názvů a opusových čísel (u vydaných skladeb) také údaje o nakladateli a o uložení v domácích institucích.

Celkovou úroveň práce, napsané živým a čtivým stylem, bohužel dosti citelně snižuje nedbalost v poznámkovém aparátu. U většiny poznámek chybí některý z důležitých údajů, tzn. místo a/nebo rok vydání nebo číslo stránky. Řada názvů publikací je již při první zmínce citována ve zkrácené podobě. Konkrétní výčet všech těchto případů by zabral příliš mnoho místa. Na věci nic nemění ani to, že v soupisu použité literatury (s. 70nn.) jsou příslušné práce uvedeny s náležitými údaji. U obrazových příloh (s. XXI nn.) postrádám ve většině případů údaj o tom, z jakých předloh byla příslušná vyobrazení převzata a kde se tyto předlohy nacházejí. Za zvážení by podle mne stálo rovněž to, zda je účelné uvádět dlouhé (více než stránkové) citace z dobových kritiky apod. jako součást hlavního textu, anebo zda by nebylo lepší otisknout vybrané závažné kritiky v plném znění, a to rovněž v příloze. Domnívám se, že by se tím zvýšila přehlednost a soudržnost výkladu zvláště v biografické kapitole.

Přes uvedené výtky jsem toho názoru, že práce Dity Hradecké jako celek splňuje nároky, kladené obvykle na práci diplomní, a že je možné ji doporučit k obhajobě.

V Praze 25. 5. 2006

Prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc.